

REGERINGSKANSLIET

Slutlig
Kommenterad
dagordning

2008-05-12

Jordbruksdepartementet

EU-nämnden
Miljö- och jordbruksutskottet
Kopia: SB EU-kansliet
Riksdagens Kammarkansli

Kommenterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 19 maj 2008

1. Godkännande av dagordningen

2. Godkännande av A-punktlistan

3. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden

- Politisk överenskommelse

Dokumentbeteckning

11755/06 AGRILEG 127 ENV 411 CODEC 773

9012/08 AGRILEG 67 ENV 261 CODEC 545 + ADD 1

Rättslig grund

Artikel 37.2 och artikel 152.4 b i EG-fördraget. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet efter medbeslutandeförfarande med Europaparlamentet enligt artikel 251.

Bakgrund

Sommaren 2006 la kommissionen fram ett förslag till förordning om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden, vilket är tänkt att ersätta det nuvarande direktivet. Kommissionens förslag följer i stora drag det nuvarande regelverket. Syftet är att öka skyddet för människors hälsa och ta bort hinder för en fungerande gemensam marknad inom EU.

Ordförandeskapet har presenterat ett förslag till politisk överenskommelse som majoriteten av medlemsländer ställer sig bakom.

Se bilaga 1.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige kan stödja den politiska överenskommelsen.

EU-nämnden

Frågan var föremål för samråd med EU-nämnden inför jordbruks- och fiskerådet i december 2007. Det tyska ordförandeskapet presenterade då sin lägesrapport av arbetet.

4. Övriga frågor**a) WTO-förhandlingarna om utvecklingsagendan från Doha***– Lägesrapport**Dokumentbeteckning*

-

Rättslig grund

Artikel 133 i EG-fördraget, kvalificerad majoritet. Dock gäller enighet vad gäller tjänsteförhandlingarna (delad kompetens mellan EU och medlemsstaterna) och därmed också för WTO-förhandlingarna som helhet.

Bakgrund

WTO-förhandlingarna har nu pågått i mer än sju år. Förhandlingarna har karakteriserats av ett antal sammanbrott och missade deadlines. Den djupaste krisen inträffade sommaren 2006, då förhandlingarna helt suspenderades p.g.a. bristen på framsteg. De kunde dock återupptas i november 2006 och sedan dess har förhandlingar förts vilket bl.a. resulterat i två konkreta utkast till avtalstext på jordbruksområdet, det senaste kom i februari 2008.

Den reviderade texten är mer komplett¹ än den första. Papperet innehåller inga stora överraskningar utan speglar förhandlingsläget. För EU är en av de viktigaste frågorna att villkoren för minimalt handelsstörande stöd inom ramen för den s.k. gröna boxen inte hindrar fortsatta reformer av den gemensamma jordbrukspolitik. Andra viktiga frågor rör marknadstillträde. För EU är det betydelsefullt att

¹ Det är främst vissa u-landsfrågor som skiljer det första utkastet från det andra: Särskilda produkter (villkor för mindre långtgående tullsänkning för ett visst antal u-landsprodukter) och särskild skyddsmekanism för u-länder (möjlighet för u-länder att tillämpa en tilläggstull om importkvantiteten ökar kraftigt eller om importpriset är väldigt lågt).

undantag för känsliga produkter² ger ett fortsatt importskydd för ett begränsat antal produkter samt att ett ökat skydd av geografiska ursprungsbeteckningar³ omfattas av en slutuppgörelse.

Sedan februaritexten presenterades har förhandlingar ägt rum i Genève. Intensiva förhandlingar mellan importerande länder som EU, USA, Japan och exporterande länder som Brasilien och Australien om själva formeln för känsliga produkter, dvs. hur stora tullkvoter som måste öppnas som kompensation för tullsänkningar, pågår för närvarande. Ett genombrott i denna fråga är avgörande för när ett ytterligare reviderat papper presenteras i Genève. Papperet kommer tidigast den 12 maj. Om det inte försenas än mer kan ett eventuellt ministermöte fortfarande äga rum i slutet av maj. Vid ministermötet ska beslut om jordbruks- och industrivarutexterna fattas. Målet är att avsluta WTO-förhandlingarna som helhet i år.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige stödjer kommissionens ansträngningar att nå konkreta framsteg för att föra förhandlingarna mot ett avslut så snart som möjligt. Sverige framhåller också vikten av att Norge, där Sverige har stora exportintressen, också bidrar med marknadsöppningar.

EU-nämnden

Frågan var senast uppe för samråd med EU-nämnden inför jordbruks- och fiskerådet i april 2008.

b) Småskaliga jordbruksföretag – fortfarande viktiga i det framtida europeiska jordbruket

- begäran från den rumänska delegationen

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Rumänien har begärt att ta upp småskaliga jordbruksföretag vid kommande jordbruks- och fiskeråd. Bakgrunden till varför Rumänien önskar ta upp frågan är i nuläget oklar.

² Lägre tullsänkningar för ett begränsat antal produkter. Tullkvoter måste ökas/öppnas som kompensation

³ Exempel på geografiska ursprungsbeteckningar är parmesanost, parmaskinka och fetaost.

Sverige finner många fördelar med den småskaliga produktionen då den är ett komplement till den konventionella storskaliga produktionen. Småskalig livsmedelsproduktion och förädling är av vikt för sysselsättning på landsbygden och omfattar ofta en besöksnäring relaterad till livsmedelsförädlingen. Verksamheten synes särskilt engagera kvinnor i företagande. Förädlingen ger högvärdiga kvalitetsprodukter med specifik smak och kvalitet som inte alltid är möjliga att utveckla i den konventionella produktionen och efterfrågan på produkterna överstiger ofta tillgången.

Den småskaliga produktionen i Sverige bedöms år 2007 ha ett produktionsvärde om ca. 700 miljoner kr per år. Den förväntade tillväxten är förhållandevis hög, ca 10 procent per år, och år 2010 antas omsättningen vara ca. 1 miljard kr per år. I Sverige finns ca 2.500 producenter som arbetar med småskalig produktion. Hittills har denna produktion huvudsakligen stannat inom Sverige och exporten har varit av mindre omfattning. Mot bakgrund av försäljningsframgångarna i Sverige finns det sannolikt en presumtiv marknad för svenska småskaligt framställda jordbruksprodukter i övriga Europa.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige ser positivt på ett europeiskt informationsutbyte rörande den småskaliga livsmedelsproduktionen.

EU-nämnden

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden.

c) Situationen på jordbruksmarknaden – utvecklingen av jordbruks- och livsmedelspriser

- Information från ordförandeskapet

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

De kraftigt stigande livsmedelspriserna har fått allvarliga konsekvenser för fattiga människor i utvecklingsländerna (fram för allt drabbas fattig stadsbefolkning). Orsakerna till dagens höga priser på livsmedel är bl.a. ökad efterfrågan på mat i tillväxtländer, låg produktion liksom biobränsleproduktion, stigande oljepris, den sjunkande dollarkursen samt ökad spekulation i stigande råvarupriser. Det är svårt att peka ut den enskilt starkaste orsaken till höjda priser, alla faktorer hänger ihop och påverkar varandra.

På kort sikt är höga livsmedelspriser allvarliga för världens fattiga och humanitära biståndsinsatser är betydelsefulla för att mildra effekterna av prisökningarna. FN-organisationen World Food Program har väddat om extra stöd och Sverige har fattat beslut om en utökning med 70 miljoner kr utöver det ordinarie stödet på 380 miljoner kr för 2008.

På längre sikt kan en högre prisnivå leda till positiva effekter i u-länderna i form av högre inkomster, bättre levnadsförhållanden och en mer omfattande utveckling av landsbygden. Därmed kan fattigdom bekämpas och långsiktig utveckling gynnas.

Ökade investeringar i jordbrukssektorn i u-länder skulle kunna bidra till att avhjälpa fattigdomen i flera länder. Att priserna nu ser ut att ligga kvar på en hög nivå under en lång tid kan uppmuntra den utvecklingen. Sverige önskar se en ökad handelsliberalisering, vilket minskar handelssnedvridningarna på världsmarknaden. Sverige verkar också för en reformering av EU:s gemensamma jordbrukspolitik, fram för allt i form av nedtrappning av det traditionella jordbruksstödet. En sådan reform underlättas av de höga livsmedelspriserna. Båda dessa processer kan bidra till en situation där produktion och handel med jordbruksprodukter i större utsträckning tillåts reagera på marknadssignaler, vilket kan ha en dämpande effekt på priserna på världsmarknaden.

Se bilaga 2.

Förslag till svensk ståndpunkt

På kort sikt är höga livsmedelspriser allvarliga för de av världens fattiga som är nettoköpare av livsmedel och livsmedelsbistånd blir ett nödvändigt instrument för att lösa de akuta problemen. På längre sikt kan dock de höga priserna leda till mer positiva konsekvenser, i form av högre inkomster, bättre levnadsförhållanden och en mer omfattande landsbygdsutveckling. Detta vore till nytta för flertalet av de fattiga som lever på landsbygden.

Det nuvarande höga prisläget på livsmedel skapar möjligheter för att reformera den gemensamma jordbrukspolitiken ytterligare vilket bidrar till ökad samstämmigheten med andra politikområden som exempelvis EU:s utvecklingspolitik. Det gör också att det blir allt mer centralt att komma till ett avslut i WTO-förhandlingarna. Det är viktigt att vi fortsätter att analysera de bakomliggande orsakerna till de höjda livsmedelspriserna och lindrar de negativa konsekvenserna.

EU-nämnden

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden. Frågan är generell och utifrån den senaste tidens matprisökningar.